

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.551/2024/9.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

ügyvéd1 egyéni ügyvéd

ügyvéd címe1

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű

I.r. alperes címe

II.r. alperes II. rendű

II.r. alperes címe

Az alperesek képviselője:

Körmendi Ügyvédi Iroda – ügyvéd2 ügyvéd az I-II. rendű alperesek képviseletében

ügyvéd2 címe

A per tárgya: kölcsön megfizetése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 37.P.20.117/2024/9.

A fellebbezést benyújtó fél: I-II. rendű alperesek

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 nap alatt 881.517 (nyolcszáznyolcvanegyezer-ötszáztizethét) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes a keresetében elsődlegesen 50.000.000 forint tőke és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket kölcsön visszafizetésre jogcímén. Másodlagosan az I. rendű alperest kérte jogalap nélküli gazdagodás címén 50.000.000 forint tőke és késedelmi kamatai megfizetésre kötelezni.

[2] Az alperesek a kereset elutasítását kérték. A kölcsönszerződés érvénytelenségét állították elsődlegesen színlelt, másodlagosan – amelyet módosított ellenkérelmükben már nem tartotta fenn – tilos szerződésre alapítottnak. Vitatták, hogy kölcsönszerződés létrejött a felek között, kölcsönt kaptak volna és annak visszafizetési kötelezettsége terhelte volna őket, így a készfizető kezességvállalásra sem kerülhetett sor.

[3] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az I. és a II. rendű alperest 52.104.110 forintot és ezen összegből 50.000.000 forint, illetve 2.104.110 forint utáni késedelmi kamatok, valamint 3.030.000 forint perköltség egyetemleges megfizetésére.

Ítéletének indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes mint kölcsönadó és az I. rendű alperes mint adós között 2017. július 24. napján kölcsönszerződés jött létre 50.000.000 forint kölcsönösszegre. A II. rendű alperes ügyvezetője útján 2017. július 24-én kötelezettségvállalást tett készfizető kezességre a kölcsön tekintetében. Az I. rendű alperes utóbb 2017. augusztus 23. napján tartozáselismerő nyilatkozatot tett, elismerve az 50.000.000 forint kölcsön nyújtását, a kölcsönszerződés létrejöttét és tartozásának fennállását. Az elsőfokú bíróság azt is megállapította tényként, hogy a felperes és az I. rendű alperes üzleti kapcsolatban állt, az I. rendű alperes gazdasági érdekeltségébe tartozott a II. rendű alperes. A II. rendű alperes mint bérlő és a felperes gazdasági érdekkörébe tartozó kft. mint bérbeadó között bérleti szerződés jött létre 2016. március 10. napján, a szerződés tárgyát képező

ingatlant azonban a II. rendű alperes nem használta. A peres felek, illetőleg érdekeltségükbe tartozó cégek között külön megállapodások történtek, majd a felperes 2020. szeptember 16. napján fizetési felszólítást küldött az I. és II. rendű alperesnek. Az elsőfokú bíróság elsődlegesen arra a megállapításra jutott, hogy az alperesek csak állították, de nem bizonyították a Ptk. 6:95. § (1) bekezdése szerinti tilos szerződés fennállását. Rámutatott továbbá, hogy az alperesi állítások ellentmondásosak voltak a tekintetben, hogy a kölcsönszerződés bérleti szerződést leplez, illetőleg annak mi a célja. A Ptk. 6:92. § (2) bekezdése szerinti színleltséget nem látta megállapíthatónak, rámutatva, hogy a tartozáselismerő nyilatkozat egyoldalú nyilatkozat, amely nem minősül önálló kötelezettségvállalásnak, a felek közötti szerződés pedig nem leplezhet egyoldalú nyilatkozatot. Arra a következtetésre jutott, hogy a kölcsönszerződés a II. rendű alperesnek a bérleti szerződésen alapuló bérleti díj tartozásának kiegyenlítése, finanszírozása céljából jött létre. Kiemelte azt is, hogy meg kell különböztetni a felperes érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaság és a II. rendű alperes között létrejött bérleti szerződésen alapuló jogviszonyt, valamint a felperes és az I. rendű alperes közötti kölcsönjogviszonyt. Tényként állapította meg, hogy a 30.000.000 forint nem kölcsön jogcímén és nem felperesnek került visszaadásra. Az I. rendű alperes által 2017. augusztus 23. napján aláírt tartozáselismerő nyilatkozattal összefüggésben kifejtette, hogy a Ptk. 6:26. §-a alapján az abban rögzítettekkel szemben az alperesek csak állították, de nem bizonyították, hogy nem kölcsönt kapott az I. rendű alperes a felperestől, de azt sem, hogy a felperes nem 50.000.000 forint kölcsönt juttatott I. rendű alperesnek, továbbá a kölcsön visszafizetését sem. Kiemelte azt is, hogy I. rendű alperes beszámítási kifogást nem terjesztett elő. A II. rendű alperes készfizető kezességet vállalt, így a Ptk. 417. §-a alapján az I. rendű alperessel egyetemlegesen köteles a kölcsön visszafizetésére. A késedelmi kamatokról a Ptk. 6:383. § és a kölcsönszerződés 3.1.1., valamint 5.1. és 6.1. pontja szerint határozott, figyelemmel a 454/2022. (XI.09.) Kormányrendelet 2. §-ára is. A NAV megkeresését szükségtelennek tartotta és ugyancsak a további tanúk meghallgatását is. A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

[4] Az alperesek a fellebbezésükben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását akként, hogy az elsődleges és másodlagos kereseti kérelem elutasítását, másodlagosan a Pp. 381. § szerint az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet nem tárta fel a tényállást, az elsőfokú bíróság a Pp. 237. § szerinti tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, továbbá a tényállást hiányosan állapította meg és abból hibás jogi következtetéseket is vont le. Azt nem vitatták, hogy kölcsönszerződés, kötelezettségvállalás készfizető kezesség biztosítására, valamint tartozáselismerő nyilatkozat létrejött és azt sem, hogy 2016. március 10. napi keltezéssel színlelt tartalmú bérleti szerződés jött létre. Elismerték, miszerint a tartozáselismerő nyilatkozat tartalma – 530.000 forint kivételével – megfelel a valóságnak. Ugyanakkor kiemelten rámutattak, hogy a kölcsönszerződés és a kezességvállalás aláírására a bérleti szerződésből eredő fizetési kötelezettség esedékessé válását követően került sor a bérleti díj fizetését megelőzően és közvetlenül a kölcsönszerződés kezességvállalásról szóló szerződés aláírását követően 2017. július 28. napján a Kft.2 rendelkezett akként, hogy II. rendű alperes mint bérelő az esedékessé vált bérleti díjből 30.000.000 forintot fizessen meg a felperes egyszemélyes tulajdonában és ügyvezetése alatt álló kft.-nek. Sérelmezték, hogy a módosított másodlagos kereset tekintetében az elsőfokú bíróság tényfeltárást, bizonyítási eljárást nem folytatott le, ez pedig eljárásjogi szabálysértés. Az alperesek által előadott pontosított tényállást sem kellően vette figyelembe, továbbá az ezt bizonyító tanúvallomásokat sem mérlegelte. Álláspontjuk szerint tanúbizonyítással igazolták, hogy az 50.000.000 forint összegű bérleti díj jogcímén fennálló

tartozást a felperes egy bérleti szerződéssel és egy kölcsönszerződéssel, továbbá az ahhoz kapcsolódó tartozáselismerő nyilatkozattal és a tényleges bérlő II. rendű alperes által biztosított kezességgel biztosította. Utaltak a cégnyilvántartási iratokra. Rámutattak arra is, hogy a felperes személyes meghallgatása során hamis nyilatkozatokat tett, amelynek jogkövetkezményét az elsőfokú bíróság nem vonta le. Hivatkoztak a Kúria Büntető, Közigazgatási, Munkaügyi és Polgári Kollégiumai joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleményére, az Alkotmánybíróság 9/1992.01.30. AB határozatával is kapcsolatban. Rámutattak, hogy tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság a védekezésüket, mivel módosított ellenkérelmükben a tilos szerződésre vonatkozó hivatkozásukat már nem tartották fenn, ekként arra bizonyítási indítványt sem terjesztettek elő. Az ellenkérelmüket a kölcsönszerződés színlelt voltára alapították, mert, hogy az más jogviszonyt, bérleti jogviszonyt leplezett. A bérleti díj megfizetésének biztosítására kötötték meg a kölcsönszerződést és került a II. rendű alperes részéről sor készfizető kezességvállalásra. Az I. rendű alperes tartozásátvállaló nyilatkozata szintén leplezett szerződés, a bérleti díj megfizetése vonatkozásában. Tehát a leplezett jogviszony a bérleti jogviszony volt még akkor is, ha a kölcsönszerződést kezességvállalás és tartozáselismerő nyilatkozat is biztosította. Kiemelték, hogy következetes előadásuk szerint az I. rendű alperes nem kért, felperes pedig nem adott kölcsönt, Az I. rendű alperes nem vett át 20.000.000 forint összeget a felperestől. Állítási szükséghelyzetükre hivatkozva bizonyítási indítványként kérték a felperes kötelezését a 20.000.000 forint megfizetésének igazolására. Megítélésük szerint a felperes azonban ennek nem tett eleget és e tekintetben a Pp. 237. § szerinti tájékoztatásnak ki kellett volna terjednie arra is, hogy a tartozáselismerő nyilatkozatban foglaltak megdönthetők, tehát iránymutatást kellett volna adnia az elsőfokú bíróságnak, hogy annak tényét hogyan tudja alperes bizonyítani, hogy az utalás nem történt meg, továbbá, hogy kinek milyen módon, milyen jogkövetkezmények mellett kell annak tényét bizonyítania, hogy a 20.000.000 forint részösszegű kölcsön ténylegesen a kötelezettnek nem került átadásra. Állították, hogy 20.000.000 forint összeget nem vették át, a felperes pedig ezt nem bizonyította. Meglátásuk szerint az elsőfokú bíróság a 30.000.000 forint tartozáselismerés körében is helytelen következtetésre jutott. Érveltek amellett, hogy a kölcsönszerződésben nevezett szankciók is a bérleti díj határidőben történő megfizetéséhez voltak köthetők, tehát a kölcsönszerződést a bérleti díj kifizetésével egyidejűleg ki kellett volna vezetni, mint visszafizetett szerződést le kellett volna zárni. Nem került feltárássra, hogy ténylegesen a kölcsönszerződés alapján fennáll-e tartozása az alpereseknek. Aggályosnak tartották a 2017. augusztus 23-i tartozáselismerő nyilatkozatot is. Érveltek amellett, hogy tartozás fennállt, azonban részben már nem a kölcsönszerződésből eredően. A tényleges kölcsönszerződésre azonban a tartozáselismerő nyilatkozatban nem történt hivatkozás, annak tartalmát, részletei a kölcsön feltételei pedig ténylegesen nem tártá fel az elsőfokú eljárás. Sérelmezték a tanúvallomások figyelmen kívül hagyását. Meglátásuk szerint a felperesi igényérvényesítés valójában perbizomány, amit a magyar jog nem ismer, melynek eljárásjogi jogkövetkezményét le kellett volna vonni a Pp. 36. §-ára is figyelemmel, és így a gazdasági társaságok perben állása nem lett volna mellőzhető. Részletesen hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú bíróság következtetései részben fikciókon alapultak. Az alperesek a pontosított fellebbezésükben a másodlagos hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezésüket kizárólag a tekintetben tartották fenn, hogy a felperesi igényérvényesítés perbizomány és a gazdasági társaságok perben állása nem lett volna mellőzhető a kényszerű pertársaság okán és ebből adódóan a kereset perfelvételre érdemi elbírálásra alkalmatlan volt.

[5] A felperes az ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte helyes indokainál fogva. Kiemelte, hogy tilos szerződésre történő hivatkozása során az alperesek

nem jelölték meg azt a jogszabályi rendelkezést, amelybe a kölcsönszerződés ütközik. A színlelt szerződés tekintetében rámutatott, hogy 2017. augusztus 1. napján a kölcsönszerződés megkötését követően 30.000.000 forintot saját forrásból utalt át az I. rendű alperesnek. A 20.000.000 forint tekintetében pedig a Ptk. 6:26. §-a szerinti tartozáselismerésre hivatkozott, amely igazolja, hogy a kölcsönösszeg maradéktalanul rendelkezésre bocsátásra került és így a bizonyítási teher az alperesekre szállt át a tekintetben, hogy a kölcsön teljes összegét nem vették fel, nem kölcsön volt a jogcím, illetve visszafizetésre került a kölcsönösszeg. Ennek azonban nem tettek eleget.

[6] A fellebbezés nem alapos.

[7] Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek éltek fellebbezéssel, mely fellebbezés korlátai között, a kérelemhez kötötten bírálta felül az elsőfokú ítélet megalapozottságát a Fővárosi Ítéltábla.

[8] Az alperesek a 11. sorszámú fellebbezésük 4. oldalán maguk ismerik el a 2017. július 24-i kölcsönszerződés létrejöttét 50.000.000 forint tekintetében, továbbá az ezt biztosító készfizető kezességvállalás megtörténtét, valamint a tartozáselismerés tényét is. Maguk adják elő ugyanitt, hogy kronológiailag helyesen akként zajlottak az események, hogy a bérleti szerződésből fakadó fizetési kötelezettség esedékessé válását követően került sor a kölcsönszerződés megkötésére, valamint kezességvállalásra, majd ezt követően a felperes által (az érdekkörébe tartozó, bérbeadó gazdasági társaságból felvett összegből) az I. rendű alperesnek átutalt 30.000.000 forintot a II. rendű alperes – a felperes teljesítési utasítása szerint – oly módon fizette meg a bérbeadónak, hogy azt részére a felperestől származó összeg tovább utalásával az I. rendű alperes bocsátotta rendelkezésre.

[9] E nyilatkozatuk és előadásuk alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a bérleti szerződés alapján a II. rendű alperes az őt az Kft.1-vel szemben terhelő bérleti díjtartozásból 30.000.000 forint akként egyenlített ki, hogy ahhoz a forrást az I. rendű alperes bocsátotta rendelkezésére a felperes által részére folyósított kölcsön egy részének felhasználásával. Ezáltal elismerte az I. rendű alperes 30.000.000 forint összeg erejéig a kölcsön létrejöttét. A kölcsönjogviszony fennállása tekintetében nincs ügydöntő jelentősége annak, hogy a kölcsön folyósításához szükséges összeget a felperes milyen módon teremtette elő, így annak sem, ha annak forrása az Kft.1-ből kivett összeg volt. Ugyancsak nincs relevanciája annak sem, hogy az adós a kölcsön összegét miként használta fel.

[10] A fellebbezés 11. oldalán azt adják elő az alperesek, hogy az I. rendű alperes valóban tartozik a felperesnek 30.000.000 forinttal, azonban nem a 2017. július 24-i, hanem egy másik kölcsönszerződés alapján. Ugyanakkor e kölcsönszerződés megkötésének időpontja, lényeges tartalmi elemei (kölcsönösszeg, lejárat, ügyleti kamat mértéke) tekintetében még előadást sem tettek. A fent kifejtettekre figyelemmel a 2017. július 24-i kölcsönszerződés teljesítésére nem került sor, s egyéb, másik kölcsönszerződés létrejötte nem

állapítható meg, így a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg az elsőfokú bíróság a 2017. július 24-i kölcsönszerződés létrejöttét, s az alapján az I. rendű alperes tartozásának fennállását.

[11] Az alperesek a 11. sorszámú fellebbezésük 2. pontjában (4. oldal 3. bekezdés) kifejezetten elismerték a tartozáselismerő nyilatkozat megtételét, míg annak 8. pontjában (11. oldal 2. bekezdés) azt ismerték el, hogy annak tartalma is alapvetően (530.000 forint tartozás kivételével) igaz.

[12] Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a felperes a kölcsöntartozás fennálló összegét a 2017. augusztus 23. napján az I. rendű alperes által kiállított tartozáselismerő nyilatkozattal bizonyította, amellyel szemben az I. rendű alperest terhelte a tekintetben az ellenbizonyítás, hogy az ott megjelölt összegnél a kérdéses időpontban alacsonyabb összegben állt fenn a felperessel szembeni tartozása. Az alperesek e körben bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozással kérték a felperesnek arra kötelezését, hogy az átutalt 30.000.000 forinton felüli további 20.000.000 forint kölcsön folyósítását is bizonyítsa.

[13] A tartozáselismerő nyilatkozatra tekintettel a Ptk. 6:26. §-a értelmében a tartozás elismerőjét terheli annak kötelezettsége, hogy bizonyítsa, miszerint a tartozás az elismerő nyilatkozat megtételének időpontjában nem, vagy alacsonyabb összegben állt fenn, bírósági eljárásban nem érvényesíthető követelésen vagy érvénytelen szerződésen alapult. E rendelkezés azt a nem kétséges jogalkotói célt kívánja szolgálni, hogy a bizonyítási teher átfordításával a jogosultat kedvezőbb helyzetbe hozza a követelés fennálltának és összegének bizonyítása terén az esetben, ha a kötelezett a tartozását elismeri. A Pp. 265. § (3) bekezdése pedig azt a célt szolgálja, hogy ellensúlyozza azt a hátrányt, amikor a bizonyításra köteles fél kirívóan információ-aszimmetrikus helyzetben van, amikor ellenfele rendelkezik a releváns bizonyítékok felett, és ezáltal képes a bizonyítás eredményességét megnehezíteni, vagy ellehetetleníteni, oly módon kívánja orvosolni, hogy a (2) bekezdésben meghatározott esetekben a bíróság a bizonyítandó tényt valósnak fogadhatja el, ha annak tekintetében kételye nem merül fel. E rendelkezés a mentesíti a bizonyításra köteles felet azon tények bizonyítása alól, amelyek esetében a bizonyítási indítványhoz nélkülözhetetlen adatokkal ő maga nem, kizárólag az ellenérdekű fél rendelkezik, amennyiben ezek megszerzéséhez szükséges intézkedést megtette; amelynek bizonyítása számára nem lehetséges, ám az ellenérdekű féltől elvárható azok fenn nem állásának a bizonyítása, illetve akkor, ha a bizonyítás sikerességét az ellenérdekű fél neki felróhatóan hiúsította meg.

Az információhiányos helyzetben lévő fél bizonyítás terén fennálló helyzeti hátrányát kiegyenlíteni hivatott, a bizonyítási szükséghelyzetet szabályozó eljárási rendelkezés céljának megállapításánál a bíróságnak az Alaptörvény 28. cikkén alapuló értelmezést kell követnie. Ennek megfelelően azt feltételezve, hogy az a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgál, nem állapítható meg miszerint a Pp. 265. §-ának célja az lenne, hogy lerontsa a tartozáselismerő nyilatkozattal rendelkező jogosult bizonyítási helyzetének megkönnyítését célzó Ptk. 6:26. §-ának a bizonyítási érdeket és terhet érintő hatását. Ennek folytán az a következtetés vonható le, hogy a bizonyítási szükséghelyzet szabályai a Ptk. 6:26. § által felállított – különös – bizonyítási szabállyal szemben nem alkalmazhatók.

[14] Mindezek mellett az ítéltábla megítélése szerint az sem állapítható meg, hogy az alperesek bizonyítási szükséghelyzetben lennének. Ehhez ugyanis az alpereseknek a Pp. 265. § (2) bekezdése alapján valószínűsítenük kellett volna, hogy a bizonyítási indítványukhoz nélkülözhetetlen adatokkal kizárólag a felperes rendelkezik, továbbá igazolniuk kellett volna azt is, hogy az ezek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket megtették. A fellebbezési előadásuk tartalma szerint (11. oldal 2. bekezdés) a tartozáselismerő nyilatkozat megtételének napján 530.000 forint időközi megfizetése következtében csupán 49.470.000 forint tartozása állt fenn az I. rendű alperesnek a felperessel szemben, s ebből 30.000.000 forint erejéig a tartozás másik kölcsönszerződésen alapult, mint amely alapján a felperes követeli a kölcsön visszafizetését. Ebből következően az alpereseket annak bizonyítása terhelte a Ptk. 6:26. § alapján, hogy 530.000 forint erejéig azért nem állt fenn az I. rendű alperes tartozása, mert az korábban visszafizetésre került, másrészt annak bizonyítása, hogy más jogviszony alapján áll fenn 30.000.000 forint elismert tartozás, mint amelyen a perbeli követelés alapul. Sem az előbbi, sem az utóbbi körülmény tekintetében nem valószínűsítették az alperesek, hogy bármely olyan adattal kizárólag a felperes rendelkezhet, amely nélkülözhetetlen e két körülmény bizonyításához szükséges indítványuk megtételéhez, sem nem bizonyították, hogy megtették az ezek megszerzéséhez szükséges intézkedéseket. A törlesztés igazolásához, továbbá másik kölcsönjogviszony létrejöttéhez szükséges bizonyítékokkal, ha vannak ilyenek, az I. rendű alperesnek is rendelkeznie kell, ezáltal pedig nem teljesül a bizonyítási szükséghelyzet Pp. 265. § (2) bekezdés a) pontjában írt feltétele. Amennyiben ilyen bizonyítékok nincsenek, úgy azokkal a felperes sem rendelkezhet, ezáltal pedig a (2) bekezdés b) pontja által megkövetelt feltétel nem teljesül. Mindezek mellett az alperesek a (2) bekezdés c) pontja által megkövetelt azon körülményt sem valószínűsítették, hogy a fenti tényelőadásaik bizonyításának sikerességét az ellenérdekű fél neki felróhatóan hiúsította meg.

Mindezekre figyelemmel alaptalanul sérelmezték az alperesek a fellebbezésükben a bizonyítási szükséghelyzet értékelésének elmaradását, és az erre figyelemmel megállapított tényállást.

[15] Alaptalanul kifogásolták az alperesek, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a felek tájékoztatását az anyagi pervezetés körében arról, hogy melyik félnek, milyen módon és milyen következmények mellett kell bizonyítania a 20.000.000 forint kölcsön folyósításának elmaradását.

[16] A Pp. 237. § (2) bekezdése arra az esetre írja elő a bíróság számára a felek tájékoztatását arról, hogy a bizonyíték rendelkezésre bocsátása mely felet terheli, illetve a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, valamint a bizonyítás esetleges sikertelenségének melyek a következményei, ha valamely lényeges tény vonatkozásában a felek között vitás, hogy annak bizonyítása melyiküket terheli. A felek között nem volt vitás, hogy a tartozás fennállta és keletkezése tekintetében a bizonyítás a felperest terhelte, amely kötelezettségének eleget is tett mind a kölcsönszerződés, mind a tartozáselismerő nyilatkozat becsatolásával, (míg a készfizető kezesi felelősség tekintetében a kezességvállalásról kiállított okirattal). Ugyancsak nem volt vitás – már csak a Ptk. 6:26. §-ára is figyelemmel – az sem, hogy a tartozáselismerő nyilatkozattal szemben az I. rendű alperest terhelte annak bizonyítása, hogy tartozása nem vagy nem az elismert mértékben áll fenn (illetve barósági eljárásban nem

érvényesíthető követelésen vagy érvénytelen szerződésen alapul). Az alperesek e bizonyítási kötelezettségük ismeretében hivatkoztak a bizonyítási szükséghelyzetre, a fent kifejtettekre figyelemmel alaptalanul. Nem volt tehát olyan vita a felek között a bizonyítási érdek körében, amely az elsőfokú bíróság Pp. 237. § (2) bekezdése által előírt anyagi pervezetést indokolta volna.

[17] Külön kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a Pp. 237. § (2) bekezdése nem ró olyan kötelezettséget a bíróságra, hogy arról is tájékoztatást adjon, hogy a felek őket terhelő bizonyítási kötelezettségüknek milyen módon tehetnek eleget. A bírói gyakorlat – a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. november 28-29-i Országos Tanácskozásának 21. állásfoglalása nyomán is – csupán a szakértői bizonyítás szükségességére történő figyelemfelhívást követeli meg a bíróságtól az anyagi pervezetés körében, az egyéb bizonyítási eszközökre vonatkozó tájékoztatást nem. Nem sértett tehát eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor sem a bizonyítási érdek és teher, sem az alkalmas bizonyítási eszköz tekintetében nem végzett anyagi pervezetést.

[18] Mindezek alapján a teljes bizonyítóerejű magánokiratba foglalt, a 2017. július 24-én kelt kölcsönszerződésre visszautaló, tartozáselismerő nyilatkozat meghatározta a bizonyítási terhet. Ezzel szemben a tanúvallomások nem voltak alkalmasak arra, hogy a kölcsöntartozás fenn nem állása kerülhessen megállapításra. Ugyancsak nem bizonyított, hogy a kölcsönszerződés a más személyek között létrejött bérleti díjtartozásra jött létre a felperes és az I. rendű alperes között.

[19] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges keresetét megalapozottnak találta, ezért a másodlagos kereset vizsgálata szükségtelen volt. Mindezek mellett megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az elsődleges, kölcsönre alapított kereset kapcsán megállapított tényállás egyben a másodlagos, jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereset tekintetében is értékelhető tényállás: a felek között létrejött kölcsönszerződés, tartozáselismerés és kezességvállalás megállapított ténye kizárja a jogviszony hiányában alkalmazható másodlagos, szubszidiárius jogcím megalapozottságát. Figyelemmel azonban arra, hogy az elsődleges keresetet megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság, ez utóbbi körülmény jogkövetkezményének levonására nem kellett sort kerítenie.

[20] Az alperesek a perfelvételi tárgyaláson (18. jegyzőkönyv) már nem tartották fenn a tilos szerződéssel kapcsolatos védekezésüket. Erre figyelemmel az elsőfokú ítéletnek ezzel kapcsolatos – [57]-[62] bekezdésekben foglalt – indokolását, mint szükségtelent a másodfokú bíróság mellőzi.

[21] A jelen perben a felperes a 2017. július 24. napján közötte és az I. rendű alperes között létrejött kölcsönszerződésből eredő igényét érvényesítette, perbizomány fel sem merülhetett, ezért a jogvitában nem érdekelt gazdasági társaságoknak a perben állása nem volt szükséges. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy az igényérvényesítés anyagi

jogosultságának megítélése anyagi jogi kérdés, így a perbizomány esetleges fennállása nem vezethetett volna hatályon kívül helyezésre. A perbizomány fennállta esetén az igényérvényesítési jogosultság hiányán a gazdasági társaságok perben állása sem változtatott volna.

[22] Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes kölcsön visszafizetési kötelezettségét és a II. rendű alperes készfizető kezességvállalása alapján a II. rendű alperes egyetemlegesen fizetési kötelezettségét helytállóan állapította meg, és kötelezte az alpereseket az elsőfokú ítélet rendelkező része szerint. A késedelmi kamatfizetési kötelezettséget és annak mértékét a fellebbezés nem támadta, ezért azt nem érintette a másodfokú bíróság.

[23] Mindezek értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 283. § (2) bekezdés értelmében helybenhagyta.

[24] Az alperesek fellebbezése eredménytelen volt, ezért a másodfokú perköltségről a Pp. 82. § és (3. § (1) bekezdés alapján határozott az ítéltábla, amelyben az ügyvédi munkadíjat a felszámítottal egyezően a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) és (5) bekezdés alapján határozta meg.

Budapest, 2025. január 14.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes s.k.
bíró